

Watykan, 30 maja 2004 r.

Orędzie Jana Pawła II na XXV Światowy Dzień Turystyki 2004 r.
„Sport i turystyka - ożywcze siły w służbie wzajemnego zrozumienia,
kultury i rozwoju krajów”

1. Z okazji tegorocznego Światowego Dnia Turystyki, który będzie obchodzony 27 września, z radością zwracam się do wszystkich osób pracujących w tym sektorze ludzkiej aktywności, pragnąc podzielić się paroma refleksjami, które uwydatniają pozytywne aspekty turystyki. Zjawisko to, na co już zwracałem uwagę przy innych okazjach, przyczynia się w istocie do pogłębienia więzi między poszczególnymi osobami i narodami, która gdy jest serdeczna, oparta na szacunku i solidarności staje się bramą do pokoju i harmonijnego współistnienia.

Faktycznie liczne przypadki przemocy, powodujące cierpienie ludzkości w naszych czasach, mają swe źródło w niezrozumieniu, a także w odrzucaniu wartości i tożsamości innych kultur. Dlatego też sytuacje te niejednokrotnie można by przezwyciężyć dzięki wzajemnemu lepszemu poznaniu. W tym kontekście myślą obejmują również miliony migrantów: winni oni uczestniczyć w życiu społeczeństwa, które ich przyjmuje, kierując się przede wszystkim szacunkiem i uznaniem tożsamości każdej osoby bądź grupy. Światowy Dzień Turystyki nie tylko stanowi zatem nową sposobność, by potwierdzić pozytywny wkład turystyki w budowanie bardziej sprawiedliwego i pokojowego świata, lecz stwarza również okazję do zastanowienia się nad konkretnymi warunkami, w jakich jest ona organizowana i uprawiana.

W związku z tym Kościół nie może zrezygnować z przedstawienia raz jeszcze głównych przekonań, na których opiera się jego wizja człowieka i historii. Bowiem nadrzędną zasadą, jaka musi panować we współżyciu ludzi, jest poszanowanie godności każdego człowieka jako osoby stworzonej na obraz Boga i tym samym brata wszystkich.

Tą zasadą należy się kierować w całej działalności politycznej i ekonomicznej, na co zwraca uwagę nauka społeczna Kościoła; winna też ona inspirować współistnienie na płaszczyźnie kulturowej i religijnej.

2. W tym roku temat Dnia brzmi: „Sport i turystyka ożywcze siły w służbie wzajemnego zrozumienia, kultury i rozwoju krajów”. Sport i turystyka kojarzą się przede wszystkim z czasem wolnym, i należy zachęcać do prowadzenia w nim aktywności służącej rozwojowi fizycznemu i duchowemu. Liczne są zresztą sytuacje, kiedy turystyka i sport łączą się w sposób szczególny i wzajemnie się warunkują, np. gdy właśnie sport staje się decydującym motywem do podjęcia podróży, zarówno w obrębie własnego kraju, jak i za granicą.

W istocie, sport i turystyka ściśle się ze sobą wiążą przy okazji wielkich wydarzeń sportowych, w których uczestniczą kraje z danego regionu bądź całego świata, takich jak na przykład Igrzyska Olimpijskie, które nie powinny odstępować od swego szlachetnego powołania do ożywiania ideałów współzycia, zrozumienia i przyjaźni. Dotyczy to również wielu innych przypadków mniej spektakularnych, takich jak aktywność sportowa w środowisku szkolnym czy w zrzeszeniach działających na terenie dzielnicy bądź jednej miejscowości. W innych sytuacjach to właśnie uprawianie określonej dyscypliny sportu jest motywacją do zaplanowania podróży albo urlopu. Sport zatem jest zjawiskiem obejmującym zarówno sławnych zawodników, ich drużyny i kibiców, jak i skromne kluby, liczne rodziny, młodzież i dzieci, a w ostatecznym rozrachunku wszystkich, którzy aktywność fizyczną uznają za jeden z istotnych elementów swych podróży.

Zważywszy że mamy tu do czynienia z aktywnością ludzką dotyczącą bardzo wielu osób, nie powinno dziwić, że pomimo głoszonych szlachetnych ideałów w wielu wypadkach dochodzi do nadużyć i wypaczeń. Nie można pomijać milczeniem - prócz innych zjawisk - nadmiernej komercjalizacji, agresywnej rywalizacji, przemocy w stosunku do osób i rzeczy, aż po niszczenie środowiska i znieważanie tożsamości kulturowej gospodarzy.

3. Św. Paweł apostoł dla przedstawienia chrześcijanom w Koryncie życia chrześcijańskiego posługując się obrazem atlety - wzoru połączenia wysiłku i wytrwałości (por. 1 Kor 9, 24-25). Istotnie, właściwemu uprawianiu sportu musi towarzyszyć umiarkowanie i umiejętność wyrzeczenia; bardzo często wymaga ono ponadto odpowiedniego poczucia przynależności do zespołu, postawy szacunku, docenienia zalet drugiego, uczciwości w grze i pokory potrzebnej do uznania własnych ograniczeń. Wreszcie sport, zwłaszcza w swych formach o słabszej rywalizacji, sprzyja dobrej zabawie i spędzaniu czasu w gronie przyjaciół.

A zatem również dla chrześcijanina sport może być pomocą w rozwijaniu cnót kardynalnych - roztropności i sprawiedliwości, męstwa i umiarkowania - w wyścigach po „nieprzemijający” wieniec, jak pisze św. Paweł.

4. Niewątpliwie turystyka stała się silnym bodźcem do uprawiania sportu. Sposobności, jakie stwarza, w tym wielorakie formy aktywności, które z własnej inicjatywy promuje, bądź którym patronuje, rzeczywiście przyczyniły się do wzrostu liczby osób doceniających sport i uprawiających go w wolnym czasie. Tym samym powstało więcej okazji do spotkania się różnych narodów i kultur w klimacie zgody i harmonii.

Dlatego, nie bagatelizując nadużyć, do których niestety wciąż dochodzi i którym trzeba poświęcić należytą uwagę, pragnę gorąco i z nową nadzieją zachęcić do propagowania sportu, który chroni słabych i nie wyklucza nikogo, uwalnia młodych z siideł apatii i obojętności i wzbudza w nich wolę zdrowego współzawodnictwa; sportu, który stanie się czynnikiem emancypacji krajów uboższych, pomocą w walce z nietolerancją i w budowie świata bardziej braterskiego i solidarnego; sportu, który będzie budził miłość do życia, uczył ofiarności, szacunku i odpowie-

działności, pozwalając należycie docenić wartość każdego człowieka (por. homilia, Jubileusz Sportowców, 29 października 2000 r., L'Osservatore Romano, wyd. polskie, n. 1 /2001, s. 21).

W duchu tych rozważań zachęcam osoby zajmujące się sportem w ramach turystyki, a także sportowców i wszystkich, którzy łączą uprawianie sportu z podróżowaniem, by nadal usilnie dążyli do osiągnięcia tych szlachetnych celów, i dla każdego wypraszam obfite błogosławieństwo Boże.

Jan Paweł II - w uroczystość Zesłania Ducha Świętego.

Źródło: Tekst za L'Osservatore Romano, wyd. polskie, 25(2004)9, s. 4-5.